

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2025/128/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН ЛҮН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2025 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Б.Одбилэг

Утас: 70272582 Цахим хаяг: odbilegb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	18
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал.....	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	18
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТЭЛ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
МУЕА	Монгол улсын Ерөнхий аудитор

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим ирээдүй: www.audit.gov.mn
Цахим сайт: www.audit.mn

АМС. ДЗ. 25 № 01/108

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газар нь сумынхаа эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг тогтвортой ахиулах, оновчтой бодлого, зохицуулалтаар хангах замаар сумынхаа хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх зорилго тавьж ажиллажээ. Тайлант онд сумын түүх 100 жилийн ойг тохиолдуулан 1,144,848.8 мянган төгрөгийн бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалтын ажлыг улс, орон нутгийн төсвөөр хийж гүйцэтгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн төсвийн төслийг сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 03 дугаар тогтоолоор зардлын дээд хэмжээг нийт 1,215,277.4 мянган төгрөгөөр баталснаас тодотголоор 276,709.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж баталсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2024 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 зорилтын хүрээнд 42 хэрэгжүүлэх арга хэмжээтэй боловсруулан баталснаас хэрэгжилт 84.0%-тай дүгнэгдсэн байна.

41250-201

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	170,931,081.0	171,574,101.0
33	АВЛАГА	121,529,887.0	118,814,161.0
335	Бусад авлага	121,529,887.0	118,814,161.0
3351	Байгууллагаас авах авлага	121,529,887.0	118,814,161.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	49,401,194.0	52,759,940.0
354	Хангамжийн материал	40,401,194.0	52,759,940.0
35410	Бичиг хэргийн материал	2,639,900.0	1,643,900.0
35420	Аж ахуйн материал	34,433,294.0	43,301,790.0
35470	Бусад хангамжийн материал	3,328,000.0	7,814,250.0
35600	Мал амьтад	9,000,000.0	0.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,950,689,570.0	6,675,950,149.3
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,950,689,570.0	6,675,950,149.3
392	Биет хөрөнгө	4,928,868,070.0	5,720,220,064.3
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,942,603,253.0	2,146,778,789.0
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-527,996,176.2	-620,541,698.7
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	380,097,968.2	741,641,518.2
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-167,887,571.2	-250,736,010.6
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	167,555,459.0	217,980,620.9
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-109,846,322.5	-131,147,319.6
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,315,522.3	142,335,812.3
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,879,736.1	-47,673,679.0
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	619,516,054.0	619,516,054.0
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-144,379,464.2	-175,127,765.7
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,622,293,855.0	4,050,475,042.0
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,190,022,535.3	-1,308,032,155.4
39217	Ном	306,497,764.0	334,750,856.8
393	Биет бус хөрөнгө	21,821,500.0	955,730,085.0
39301	Программ хангамж	1,382,700.0	8,382,700.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,095,200.0	-1,382,700.0
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	21,534,000.0	948,730,085.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,121,620,651.0	6,847,524,250.3
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,121,620,651.0	6,847,524,250.3
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,121,620,651.0	6,847,524,250.3
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	598,642,049.0	598,642,049.0
51101	Өмч: - төрийн	598,642,049.0	598,642,049.0
512	Хуримтлагдсан үр дүн	4,165,060,179.5	5,890,963,778.8
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,165,060,179.5	4,165,060,179.5
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	1,725,903,599.3
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	357,918,422.5	357,918,422.5
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5,121,620,651.0	6,847,524,250.3

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,343,033,245.0	3,877,826,271.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	299,612,950.0	1,721,349,028.5
120	Нийтлэг татварын бус орлого	299,612,950.0	1,721,349,028.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	299,612,950.0	0.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	299,612,950.0	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,043,420,295.0	2,156,477,242.5
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	292,174,595.0	664,490,442.5
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,500,000.0	2,220,000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,000,000.0	149,384,911.5
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	232,867,552.0	446,190,117.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	45,807,043.0	23,882,790.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	751,245,700.0	1,491,986,800.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	751,245,700.0	1,491,986,800.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,325,158,566.4	2,029,271,620.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,302,128,966.4	1,737,613,397.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,224,220,545.9	1,437,794,263.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	443,330,822.6	669,849,087.9
210101	Үндсэн цалин	298,670,818.3	362,295,936.1
210102	Нэмэгдэл	109,571,949.4	286,141,319.3
210104	Урамшуулал	32,613,707.0	21,411,832.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,474,348.0	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,452,642.2	78,950,829.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,300,972.8	53,625,674.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,396,583.8	6,708,648.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,504,981.6	3,310,266.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	865,313.2	3,052,436.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,384,790.8	12,253,803.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	82,018,049.2	118,368,440.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	29,584,553.2	47,248,394.7
210302	Түлш, халаалт	52,008,496.0	69,936,046.0
210303	Цэвэр, бохир ус	425,000.0	1,184,000.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,392,165.0	78,268,915.4
210401	Бичиг хэрэг	2,706,700.0	2,746,650.0
210402	Тээвэр, шатахуун	25,295,915.0	50,885,906.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,487,000.0	3,113,500.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,902,550.0	7,159,535.2
210408	Бараа материал акалсны зардал	0.0	14,363,324.0
2105	Нормативт зардал	0.0	500,000.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.0	500,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,314,530.0	49,879,869.0
210604	Урсгал засвар	24,314,530.0	49,879,869.0
2107	Томилолт, зочны зардал	3,603,100.0	8,162,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	3,603,100.0	8,162,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,265,267.0	4,949,036.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,865,903.0	2,480,415.0

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.0	1,008,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	355,500.0	573,627.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	366,864.0	565,994.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	77,000.0	121,000.0
210807	Газрын төлбөр	0.0	200,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	565,843,969.8	428,866,085.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,238,180.0	75,081,762.2
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	522,605,789.8	353,784,323.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	77,908,420.5	299,819,133.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	17,590,000.0	88,088,161.5
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.0	59,520,000.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.0	5,359,200.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	16,590,000.0	0.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	22,218,961.5
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.0	990,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	60,318,420.5	211,730,972.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	60,318,420.5	211,730,972.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,029,600.0	291,658,223.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23,029,600.0	291,658,223.0
221001	Их засвар	0.0	268,222,143.0
223001	Бусад хөрөнгө	23,029,600.0	23,436,080.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	17,874,678.6	1,848,554,650.7
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	22,039,000.0	122,651,051.3
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	22,039,000.0	122,651,051.3
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-22,039,000.0	-122,651,051.3
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-4,164,321.4	1,725,903,599.3

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,043,892,885.0	2,157,434,652.5
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,043,892,885.0	2,157,434,652.5
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	292,647,185.0	665,447,852.5
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,500,000.0	2,220,000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,000,000.0	149,384,911.5
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	232,867,552.0	446,190,117.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	46,279,633.0	24,840,200.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	751,245,700.0	1,491,986,800.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	751,245,700.0	1,491,986,800.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	930,463,887.0	1,380,463,636.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	930,463,887.0	1,380,463,636.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	852,555,466.5	1,080,644,503.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	443,330,822.6	669,849,087.9
210101	Үндсэн цалин	298,670,818.3	362,295,936.1
210102	Нэмэгдэл	109,571,949.4	286,141,319.3
210104	Урамшуулал	32,613,707.0	21,411,832.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,474,348.0	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,452,642.2	78,950,829.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,300,972.8	53,625,674.8

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,396,583.8	6,708,648.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,504,981.6	3,310,266.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	865,313.2	3,052,436.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,384,790.8	12,253,803.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	92,858,161.7	116,610,124.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	37,350,194.7	45,490,078.7
210302	Түлш, халаалт	55,082,967.0	69,936,046.0
210303	Цэвэр, бохир ус	425,000.0	1,184,000.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,313,500.0	63,291,385.3
210401	Бичиг хэрэг	2,665,900.0	2,330,650.0
210402	Тээвэр, шатахуун	22,260,600.0	50,922,235.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,487,000.0	3,113,500.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,900,000.0	6,925,000.0
2105	Нормативт зардал	0.0	500,000.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.0	500,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,216,000.0	59,716,570.0
210604	Урсгал засвар	23,216,000.0	59,716,570.0
2107	Томилолт, зочны зардал	3,603,100.0	8,162,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	3,603,100.0	8,162,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	48,852,967.0	4,947,931.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	47,453,603.0	2,479,310.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.0	1,008,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	355,500.0	573,627.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	366,864.0	565,994.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	77,000.0	121,000.0
210807	Газрын төлбөр	0.0	200,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	149,928,273.0	78,616,575.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	149,928,273.0	78,616,575.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	77,908,420.5	299,819,133.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	17,590,000.0	88,088,161.5
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.0	59,520,000.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.0	5,359,200.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	16,590,000.0	0.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	22,218,961.5
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.0	990,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	60,318,420.5	211,730,972.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	60,318,420.5	211,730,972.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	113,428,998.0	776,971,015.8
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	113,428,998.0	776,971,015.8
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	113,428,998.0	776,971,015.8
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	113,428,998.0	776,971,015.8
221001	Их засвар	0.0	268,222,143.0
222001	Тоног төхөөрөмж	564,600.0	0.0
223001	Бусад хөрөнгө	41,059,030.0	23,436,080.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	71,805,368.0	485,312,792.8
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-113,428,998.0	-776,971,015.8
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	0.0

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,642,049.0	357,987,392.6	4,169,155,530.9	5,125,784,972.4
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	68,970.0	68,970.0
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	598,642,049.0	357,987,392.6	4,169,224,500.9	5,125,853,942.4
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(4,164,321.4)	(4,164,321.4)
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,642,049.0	357,918,422.5	4,165,060,179.5	5,121,620,651.0
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,642,049.0	357,918,422.5	4,165,060,179.5	5,121,620,651.0
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	598,642,049.0	357,918,422.5	4,165,060,179.5	5,121,620,651.0
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,725,903,599.3	1,725,903,599.3
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,642,049.0	357,918,422.5	5,890,963,778.8	6,847,524,250.3

Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,263,583,300.0	1,117,169,025.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,263,583,300.0	1,117,169,025.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,196,455,300.0	1,051,299,825.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	629,800,800.0	601,008,492.5
210101	Үндсэн цалин	364,602,900.0	362,295,936.1
210102	Нэмэгдэл	245,617,500.0	217,300,723.9
210104	Урамшуулал	19,580,400.0	21,411,832.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	78,725,300.0	70,872,509.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,533,100.0	48,181,262.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,298,000.0	6,020,242.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,149,100.0	3,010,121.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,149,100.0	2,732,177.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,596,000.0	10,928,707.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	129,112,400.0	116,610,124.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	55,700,000.0	45,490,078.7
210302	Түлш, халаалт	71,612,400.0	69,936,046.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.0	1,184,000.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	54,287,400.0	49,163,232.9
210401	Бичиг хэрэг	2,300,000.0	2,330,650.0
210402	Тээвэр, шатахуун	40,887,400.0	36,794,082.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,200,000.0	3,113,500.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,900,000.0	6,925,000.0
2105	Нормативт зардал	500,000.0	500,000.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.0	500,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	169,445,200.0	155,549,270.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,500,000.0	2,420,000.0
210604	Урсгал засвар	166,945,200.0	153,129,270.0
2107	Томиллолт, зочны зардал	7,800,000.0	7,652,000.0
210702	Дотоод албан томиллолт	7,800,000.0	7,652,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,823,000.0	12,718,621.0

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,250,000.0	3,250,000.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.0	1,008,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	600,000.0	573,627.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	600,000.0	565,994.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	165,000.0	121,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,000,000.0	7,000,000.0
210807	Газрын төлбөр	200,000.0	200,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,961,200.0	37,225,575.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,961,200.0	37,225,575.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	67,128,000.0	65,869,200.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	67,128,000.0	65,869,200.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	59,520,000.0	59,520,000.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,608,000.0	5,359,200.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.0	990,000.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	228,403,500.0	227,177,508.8
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	228,403,500.0	227,177,508.8
223001	Бусад хөрөнгө	228,403,500.0	227,177,508.8
0	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,446,305,700.0	1,344,346,534.6
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,446,305,700.0	1,344,346,534.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,446,305,700.0	1,344,346,534.6
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	27.0	26.0
620001	Удирдах ажилтан	3.0	3.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	15.0	15.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.0	7.0
620004	Гэрээт ажилтан	1.0	1.0

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	279,971,012.03	149,205,338.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	279,971,012.03	149,205,338.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	279,971,012.03	126,986,377.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	14,765,523.09	68,840,595.41
210101	Үндсэн цалин	1,424,061.96	0.00
210102	Нэмэгдэл	12,637,061.13	68,840,595.41
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	0.00
210104	Урамшуулал	704,400.00	0.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,750,922.94	8,078,319.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,266,666.49	5,444,412.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	120,731.67	688,405.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	122,655.32	300,145.73
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	24,146.34	320,259.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	216,723.12	1,325,095.56
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,982,524.00	14,128,152.40
210401	Бичиг хэрэг	845,000.00	0.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,137,524.00	14,128,152.40
2107	Томиллолт, зочны зардал	0.00	510,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт		510,000.00

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,140,000.00	1,229,310.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,140,000.00	1,229,310.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	258,332,042.00	34,200,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	258,332,042.00	34,200,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	22,218,961.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	22,218,961.50
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	22,218,961.50
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	444,960,807.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	444,960,807.00
221001	Их засвар	0.00	404,960,807.00
223001	Бусад хөрөнгө		40,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	271,672,951.00	594,166,145.88
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	271,672,951.00	594,166,145.88
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	147,976,028.88
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	242,811,691.00	446,190,117.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,757,260.00	0.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 950,996.6 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залрууллаа.

5.1 Залруулсан алдаа

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна." гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлагналын оршин байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангаагүй дараах ажил гүйлгээг аудитын явцад залруулав. Үүнд:

- Санхүүгийн тайлангийн бүрэлдэхүүн уялдааг тулгаж үзэхэд мөнгөн гүйлгээний тайланд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 7,800.5 мянган төгрөгийн биет бус хөрөнгийн дүнг салгаж тайлагнаагүй байна.
- ЗДТГ-ын хөрөнгийн дансанд бүртгэлгүй байсан 927,196.1 мянган төгрөгийн 8-н газар эзэмших эрхийг газрыг Засгийн газрын 2018 оны 182-р тогтоолын дагуу газрын суурь үнэлгээгээр орлогоор бүртгэж тайлагнаагүй байна.
- Тус байгууллага нь "Ухаалаг засаглал НҮТББ"-тай гүйцэтгэлийн удирдлагын мэдээллийн цахим сан нэвтрүүлэх, ашиглалт үйлчилгээний гэрээ хийж 7,000.0

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх

мянган төгрөгийг холбогдох зардлаас шилжүүлж данс бүртгэлд тусгаагүй байна.

- Санхүүгийн тайлангийн тусгагдсан 9,000.0 мянган төгрөгийн мал амьтдын бүртгэлийг холбогдох анхан шатны баримттай тулгаж үзэхэд нас дэвшилт болон малын хөдөлгөөний өөрчлөлтийг хийгээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 7,510.3 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 5,741.2 мянган төгрөгөөр бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

5.2 Залруулаагүй алдаа

Аудитаар нийт 7,510.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 2,000.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 5,510.3 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

5.2.1 Төлбөрийн акт

1. Илрүүлэлт: Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн А/32 дугаар тушаалаар тооллого хийх ажлын хэсгийг томилсон байна. Ажлын хэсгийн тооллогын үр дүнгээр эрэн хайх аврах бүлгийн хөрөнгийн бүртгэлд байсан 1.5 мянган төгрөгийн зөөврийн компьютер, 0.5 мянган төгрөгийн GPS гэсэн тоног төхөөрөмжийг дутагдуулсан зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, НББ-ийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.4-т “Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгж, байгууллага үрэгдүүлж, дутаасан хөрөнгийн тооцоог түүний өртөг болон зах зээлийн үнийн аль өндрөөр хийнэ.”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4. 3/ агуулахын эмх цэгц, хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, анхан шатны бүртгэлийн хөтлөлт, хэмжих хэрэгслийн баталгаажилт, урьдах тооллогоор өгсөн үүргийн биелэлт зэргийг тооллогын явцад шалгаж, дутагдлыг арилгах арга хэмжээ авах; гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” бол төлбөрийн акт тогтооно гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.2.2 Албан шаардлага

1.Илрүүлэлт: Эд хариуцагч Э.Багабандийн Хаан банкин дахь 5741138292 тоот хувийн дансаар сэлбэг хэрэгсэл худалдан авахад 5,510.3 мянган төгрөгийг шилжүүлэн зарцуулсан зөрчил байна. Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлан “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын үйл ажиллагааны журам”-ыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” бол албан шаардлага өгнө гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.2.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан